

अनुदानित आश्रमशाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर
कर्मचाऱ्यांच्या नियुक्त्या व मान्यतेबाबतची
कालबद्ध (Timebound) कार्यपद्धती.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
परिपत्रक, क्रमांक : अआशा-२००५/प्र.क्र.८८/का.११
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ५ सप्टेंबर, २००५

परिपत्रक :- आदिवासी विकास विभागांतर्गत स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येत असलेल्या अनुदानित आश्रमशाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या मान्यतेबाबतचे प्रस्ताव वर्षभरात केवळाही सादर न करता एका निश्चित वेळापत्रकाप्रमाणे सर्व संस्थाचालकांनी सादर करावेत. त्यामध्ये एकसूत्रता असावी तसेच संस्थाचालकांनी आश्रमशाळेत असलेल्या रिक्त जागा शैक्षणिक वर्षाच्या प्रारंभी भराव्यात असे अपेक्षित आहे. असे असले तरी संस्थाचालकाकडून रिक्त जागावर नियुक्ती वेळेवर होत नाही. त्यामुळे नियुक्ती मान्यतेचा प्रस्ताव संस्था सक्षम अधिकाऱ्यांकडे वेळेवर पाठवू शकत नाही. परिणामी शिक्षकांच्या नियुक्तीस मान्यता मिळण्यास विलंब होतो. नियुक्तीनंतर लवकरात लवकर मान्यता न मिळाल्यामुळे शिक्षकांचे वेळेवर वेतन मिळत नाही व त्यामुळे ते करीत असलेल्या शैक्षणिक कार्यावर घ विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शिक्षणाच्या दर्जावर या सर्व बाबींचा विपरित परिणाम होतो. हे सर्व टाळण्यासाठी संस्थामार्फत नियुक्तीचे प्रस्ताव सक्षम अधिकाऱ्यांकडे वेळेवर पाठविणे आवश्यक आहे व सक्षम अधिकाऱ्यांनी ठराविक कालावधीमध्ये त्या पदांना मान्यता देणेही आवश्यक आहे. यासाठी कर्मचारी मान्यतेचे प्रस्ताव सादर करण्याचे वेळापत्रक निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार पुढील सूचना देण्यात येत आहेत.

(१) आश्रमशाळा संस्था व्यवस्थापकांनी त्यांचे आस्थापनेवर निर्माण होणाऱ्या रिक्त पदावर कर्मचारी नियुक्त करणे पूर्वी अपर आयुक्त यांचे ना हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करणे आवश्यक राहील. अपर आयुक्तांनी ना हरकत प्रमाणपत्र देण्यापूर्वी पुढील बाबींची खात्री करावी. रिक्त असलेल्या /होणाऱ्या शिक्षकांच्या पदांची विषयवार गरज लक्षात घेता त्यांची शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता काळजीपूर्वक तपासावी तसेच शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचीही शैक्षणिक पात्रता नियमानुसार असल्याची खात्री करावी. याशिवाय शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची पदे भरताना संस्था एकक (Unit) मानून मागासवर्गीयांच्या विविध प्रवर्गांचे प्रमाण नियमाप्रमाणे असल्याची खात्री करावी.

(२) स्वयंसेवी संस्थामार्फत कार्यरत अनुदानित आश्रमशाळांतील शिक्षकांच्या नियुक्त्या करताना शासनाने ठरवून दिलेली कार्यपद्धती व विहित केलेल्या नियमानुसार उमेदवारांची निवड करणे संस्थेस बंधनकारक आहे. सेवायोजन कार्यालयाकडून पात्र उमेदवारांच्या याद्या मागविणे, वर्तमानपत्रात जाहिरात देणे, मुलाखती आयोजित करणे, प्राप्त अर्ज, याद्या व त्यानुसार उपस्थित उमेदवारांची मुलाखत घेवून निवड केलेल्या उमेदवारांची यादी प्रसिद्ध करणे, निवड प्रक्रिया राबविताना संस्थेचे अनुज्ञेय पदांचे आरक्षण विदू निश्चित करून भरती करणे ही संबंधित संस्थेची जबाबदारी आहे.

(३) कर्मचाऱ्यांच्या मान्यतेचे प्रस्ताव संबंधित संस्थांनी प्रत्येक शैक्षणिक दर्शत दोन टप्प्यात सादर करावेत. राजीनामा, मृत्यु, सेवानिवृत्ती व सेवासमाप्तीच्या कारणावरून वर्षअखेरीस रिक्त हेणान्या जागेवर संस्थेने केलेल्या नियुक्तीचे प्रस्ताव दिनांक ५ जुलैपूर्वी सक्षम अधिकाऱ्यांकडे संस्थेने सादर करावेत. पटसंख्येतील होणारी वाढ, वर्ग तुकड्यांची वाढ व वेळोवेळी निकषातील बदलामुळे शिक्षक तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी संख्येत होणारी वाढ या कारणामुळे संस्थेला कराव्या लागणान्या नियुक्त्यांचे प्रस्ताव दि. १५ ऑगस्टपर्यंत संस्थांनी सादर करावेत.

(४) संस्थेकडून वरील दोन टप्प्यात सादर होणान्या प्रस्तावाबाबत सक्षम अधिकाऱ्यांनी एक अथवा एकापेक्षा अधिक प्रकल्पक्षेत्राच्या मध्यवर्ती ठिकाणी शिबिराचे आयोजन करून शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या नियुक्तीस मान्यता देण्याबाबतचा निर्णय घ्यावा. शिबिराकरिता उपलब्ध होणारे कर्मचारी / अधिकारी व प्रस्ताव निकाली काढण्याची त्याची गती विचारात घेवून शिबिराचा कालावधी निश्चित करावा. वरील दोन्ही टप्प्यात प्राप्त होणान्या प्रस्तावाबाबतचा निर्णय कोणत्याही परिस्थितीत दिनांक ५ सप्टेंबर पूर्वी म्हणजेच शिक्षकदिनापूर्वी घ्यावा.

(५) संस्थातर्गत कर्मचा-यांच्या नियुक्त्यांना मान्यता देण्याबाबतचा निर्णय घेण्याकरिता आयोजित केलेल्या शिबिराचे वेळापत्रक सक्षम अधिकारी तयार करतील. कोणत्या तारखेला किती वाजता कोणत्या संस्थेचे पदाधिकारी अथवा मुख्याध्यापकांनी शिबिरस्थळी उपस्थित राहावे याचे नियोजन ते सर्व संबंधितांना कळवतील. शिबिराच्या कालावधीत प्रत्येक दिवशी जेवढया संस्थांना बोलाविण्यात आले असेल, त्यांच्या प्रस्तावाबाबत निर्णय त्यांना त्याच दिवशी शिबिरस्थळी देण्यात यावा. दिवस अखेरीस घेतलेले सर्व निर्णय शिबिरस्थळाच्या दर्शनी भागात फलकावर लावावेत.

(६) आश्रमशाळा संस्था चालकांना मध्यवर्ती ठरतील अशी ठिकाणे अपर आयुक्तांनी शिबिराकरिता निश्चित करावीत.

(७) मान्यता प्रस्तावाबाबतचा निर्णय शिबिरस्थळीच घेण्यात यावा. शिबिर कालावधीनंतर प्राप्त होणान्या सर्व प्रस्तावादर कर्मचारी नान्यतेचा निर्णय देण्यासाठी अपर आयुक्तांनी

सप्टेंबरच्या शेवटच्या आठवड्यात त्यांच्या कार्यालयाच्या मुख्यालयी एक शिबिर ठेवावे, त्यात सर्व संबंधित संस्था चालक / मुख्याध्यापक यांना बोलवावे व शिबिरस्थळी कर्मचारी मान्यतेबाबतचा योग्य तो निर्णय घ्यावा.

(८) संस्थेने केलेल्या नियुक्तीस सक्षम अधिका-यांची मान्यता मिळाल्यानंतरच संबंधित कर्मचारी त्या संस्थेचा अधिकृत कर्मचारी ठरेल व वेतन अनुदानास पात्र राहील. सक्षम अधिकाऱ्यांच्या अशा मान्यतेपूर्वी एखाद्या कर्मचाऱ्याने संस्थांतर्गत शाळेत केलेली सेवा अनधिकृत सेवा म्हणून समजण्यात येईल व सदरच्या सेवेची संपूर्ण जबाबदारी संस्थेची राहील. मात्र सक्षम अधिकारी मान्यता प्रदान करताना कर्मचाऱ्यांच्या अधिकृत सेवेचा कालावधी आपल्या मान्यतापत्रात नमूद करतील.

(९) उपरोक्त सुचनांचे काटेकोरपणे पालन करणे आवश्यक आहे. या सुचनांचे उल्लंघन केलेल्या संबंधित संस्थेच्या आश्रमशाळेची मान्यता रद्द करण्याची कार्यपात्री करण्यात येईल याची संबंधितांनी नोंद घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने ,

3
११/११/१९८५
(अ. मा. शिंगारे)
कार्यालय अधिकारी

प्रत :

आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,
सर्व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास,
सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प,
सर्व संस्थाचालक (आयुक्त कार्यालयामार्फत)